

„FIGYELŐ“
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT

BUDAPEST
 Telefon: József 362-66.

Budapesti Hírlap

Lap: _____

Megjelent: _____

1930 jún. 22.

Budapest közlekedésének problémái

A felületes kritika és a valóság — Érdekes számok a forgalomról — Hölgyek a volán mellett — Kijelölnek a városból a kezdőket

Az utóbbi időben történt néhány sajnálatos autószerencsétlenség megint előtérbe állította Budapest közlekedési rendjének kérdését. A rendőrség állandóan foglalkoztatja ez a probléma és sűrűn léptet életbe újabb és újabb intézkedéseket, amelyek a közlekedés rendjének megővésére irányulnak.

Ezek az intézkedések nyomom követik, sőt gyakran meg is előzik az európai metropolisok rendőrségeinek hasonló rendelkezéseit. Budapesten nehéz kifogástalanul fentartani a közlekedés rendjét. Budapest utcai szűkek, keskenyek. Alig van széles utcánk. A körutak és néhány főútvonal kivételével nincs olyan utca, amely alkalmas a nagyobb arányú forgalom lebonyolítására. Rendezetlenek a terek is, amelyeket keresztül-kasul szelnek a fantasztikus vonalakban kanyarodó villamossínek. Nagy akadály a gyors és biztos forgalom lebonyolításának még az is, hogy Budapesten még nincs annyi autó, hogy a motorosok kedvéért kiülthessék a főútvonalokról a lófogatú kocsikat és társzekereket, mint azt Párizsban és más nagy városokban tettek, bár most a budapesti rendőrség is hasonló intézkedésekre készül.

A jó forgalmi rend legfőbb ellenségei pedig: a szűk utca és a vegyes közlekedés.

Hiányzik nálunk még a világvárosi forgalom legfontosabb tehermentesítője, a földalatti vasút is.

A KÖZÖNSÉG ÉS A VEZETŐK

Van azután még valami, ami szintén nagy akadály a forgalom biztonságának: a közönség fegyelmetlensége. A közönség nagy része nem akar alkalmazkodni a korhoz, amely gyors ütemet diktál a nagyváros forgalmának. Akárhányszor láthatjuk, hogy még mindig akadnak emberek, akik a legforgalmasabb gócpontokon újságot olvasva, sétálnak át az úttesten.

Nem szabad azonban megfeledkezni arról sem, hogy a gépkocsivezetők közül sokan túrelmetlenek, tapasztalatlanok és amint valami komolyabb nehézség bukkan föl előttük, elvesztik a fejüket. Az pedig komoly veszedelem, ha bizonytalan kézzel van a kormánykerék. Megint más kategóriába tartoznak a virtuskodó vezetők, akiknek a száma szintén jelentős. Ezek a motorkerékpárosok köréből kerülnek ki leginkább.

A legutóbbi balesetekhez, — mikor egy színész halálra gázolt egy kis fiút, vagy mikor egy orvos a gyalogjáróra vezette az autóját, — semmi köze sincs a közlekedési rendnek. Ezeket a szerencsétlenségeket a ve-

zetők ügyetlensége okozta. Különbön is mindkettőn vezetői engedély nélkül ültek a kormánykerék mellé.

Megállapítható különben a statisztikából, hogy a balesetek kilencvenkilenc százalékát a vezetők vagy a gyalogjárók hibája idézi elő és csak egy százalék számítható a közlekedési rend terhére.

A FORGALMI RENDŐRSÉG MUNKÁJA

Sok szó esik arról, hogy Budapest forgalmi rendje nincs szabályozva. Ez helytelen beállítás. Budapest közlekedési rendje — amennyire ez az előbb felsorolt akadályok miatt lehetséges — megfelelő. A panaszkodók azok közül kerülnek ki, akik nyomban panaszkodnak akkor is, ha a rendőrség éppen a köz érdekében egy-egy új rendelkezéssel szabályozza a forgalmat.

Mióta Bezegh-Huszágh Miklós főkapitány elfoglalta állását, a legnagyobb erőfeszítéssel igyekszik megoldani ezt a problémát. A főkapitány gyakran félórán át sétál a forgalmas gócpontokon. Figyeli a közlekedést, hogy személyes tapasztalatai alapján javíthasson a helyzeten.

A közlekedési rendőrök kifogástalanul működnek. A svédturnás karlendítés, amely a felületes kritizálók állandó célpontja, nagyon jól bevált. Határozottabb, kifejezőbb és értetőbb, mint az úgynevezett hivatógató rendszer, mikor a rendőr külön-külön int minden kocsinak, hogy mehet. A karlendítést nemcsak a soffőr, hanem a közönség is jobban és könnyebben megérti. A mi közlekedési rendőreink pedig elég gyakorlottak és intelligensek és amikor kell, ügyesen kombinálják a két rendszert.

ÉRDEKES UJÍTÁSOK

A közigazgatási osztályon Baksa János főkapitányhelyettes irányításával állandóan folyik a munka, hogy javítsanak a közlekedés rendjén.

A minap, mint a Budapesti Hírlap előre jelentette, az Andrassy-uton bevezették az úttest közepén való várakozást. A napokban oszlopokra erősített vörös négyzöggel ellátott táblák kerültek néhány nagyobb utcára. A rendőrség ki akarja tiltani a főbb útvonalakról a teherkocsikat és a bicikliket, hogy gyors-

abbá és biztosabbá tegye a forgalmat. Ezeket az elsődrendű és fontosabb utvonalekat jelzi a vörös négyzög. Rendezni fogják még a forgalom szempontjából veszedelemes teret is.

Tervevették, hogy megszigorítják a soffőrvizsgák feltételeit. Ezenkívül a jövőben olyan emberek, akik nem vizsgáztak, még vizsgázott, de előző sofőr kíséretében sem vezethetnek autót a város belső területén. Az ilyen tanulók és kezdők számára a város szélén fognak kijelölni alkalmas helyet, ahol tanulhatnak.

Fölmerült az a terv is, hogy megszervezik a központi közlekedési rendőrbírósgot. Eddig ugyanis a közlekedési kihágások ügyében a területi rendőrbírósgok ítélkeztek. A központi közlekedési bíróság felállításával egy helyen futnának össze a közlekedési ügyek, ami a nyilvántartás megkönnyítését jelentené.

A FORGALOM — SZÁMOKBAN.

Néhány érdekes statisztikai adatot szereztünk Budapest és az ország autóforgalmáról. Magyarországon 1929 január elsején 24.350 motoros jármű futott. Ebből 11.592 személyautó, 3609 teherautó és 8046 motorkerékpár volt, míg a különleges autók, tűzoltó, mentőkocsik és hasonlók száma 1103 volt.

1930 január elsején 2576 szaporodást mutatott a statisztika. Az idén januártól márciusig, tehát az év első negyedében 664 új autó és motorkerékpár került forgalomba.

Ma tehát az autók és motorkerékpárok száma 28.000 körül jár. Ennek hetven százaléka Budapestre esik.

A statisztika szerint az Egyesült Államokban tavaly hárommillió közlekedési baleset történt. A párizsi, londoni és berlini statisztikákat összehasonlítva, kiderült, hogy Budapesten nemcsak számszerint, de százalékokban kifejezve is, sokkal kevesebb baleset történt, mint másutt.

Nem kevésbé érdekes az autóvezetőkről készült kimutatás.

Magyarországon összesen 37.296 autóvezetői igazolványt adtak ki. Ebből tizenötezetret vidéken, a többi Budapesten.

HÖLGYEK A VOLÁN MELLETT.

Hölgyek is szép számmal szerepelnek a statisztikában. Magyarországon 1248 nő kapott autóvezetői igazolványt. Ezek közül 339 Budapesten vizsgázott. A budapesti hölgyek névsorában láthatjuk Gabriella királyi hercegnőt, Rohan hercegnőt, Astuto Beatrice hercegnőt, Mailáth Gézáné grófnőt, Szirmai Gabriella grófnőt, Salm Hermanné grófnét, Osekoniés Erzsébet grófnőt, Shwoy Kálmán tábornok feleségét, Fildth Mária bárónőt, Lobmayer Géza egyetemi tanár feleségét. A sportoló hölgyek közül Delmár Walterné, Santelli Pálné és Kraszner Kató tettek vezetői vizsgát. A művészvilág tagjai közül Fedák Sárinak, Gadl Franciskának, Hossay Rózsának, Alpár Gittának, Ráthay Mártonnénak van autóvezetői igazolványa.

Egy ismert színész nő autóvezetői vizsgára jelentkezett a közelmúltban. Akkoriban Engel Károly egyetemi tanár felesége a Belvárosban súlyos autókarambolt okozott. A színész nő annyira a hatása alatt volt ennek az esetnek, hogy visszavonta kérvényét.

Taxikon és autóbuszokon női sofőr nincs. Egyetlen esetben történt csak, hogy egy bankigazgatót nő szerződötetett sofőrnek, de a szerződötetés csak egy hétig tartott.

Megtörtént az is, hogy egy volt színész nő taxigedélyt kért a fővárostól és ugyanakkor a rendőrségen is soffőrvizsgára jelentkezett. A vállalkozó szellemű színész nő kérését elutasították. A belügyminiszterhez fellebbezett, de ott jóváhagyták a rendőrség végzését.

A rendőrség különben azt tapasztalta, hogy a hölgyvezetők általában kevesebb baji okoznak, mint az úrvezetők. Ennek az a magyarázata, hogy a hölgyek féltékenyebbek a kormánykerék mellett, mint a férfiak. Másrészt abban rejlik a magyarázat, hogy a nők kivétel nélkül passzióból vezetnek, nincs sürgős dolguk, tehát nem is robnak olyan gyorsan, mint a férfiak, akik hivatásuk közben használják az autót.